

3. Socio-Economic Development Strategy of Georgia “Georgia 2020”//
http://www.mrdi.gov.ge/sites/default/files/social-economic_development_strategy_of_georgia_georgia_2020.pdf

НОРМУВАННЯ ВОДОСПОЖИВАННЯ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА МІСТ

*І. М. СОТНИК, д-р екон. наук, проф.
Сумський державний університет
40007, Україна, м. Суми, вул. Римського-Корсакова, 2
insotnik@gmail.com*

*М. І. СОТНИК, д-р техн. наук, доц.
Сумський державний університет
40007, Україна, м. Суми, вул. Римського-Корсакова, 2
ni.sotnik@gmail.com*

*В. С. БОЙКО, д-р техн. наук, проф.
НТУУ «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
03056, Україна, м. Київ, пр-т Перемоги, 37
VSBoiko@bigmir.net*

Проблеми високих тарифів на комунальні послуги, низька якість їх надання та завищені розрахункові норми споживання послуг є предметом багатьох політичних та наукових дискусій в Україні. Застаріла матеріально-технічна база підприємств, що надають комунальні послуги, недосконала система тарифоутворення обумовлює відсутність стимулів до ресурсозбереження у населення й інших споживачів, недофінансування комунальних підприємств, високу аварійність їх роботи і перебої у постачанні послуг. Водночас, результати багатьох досліджень свідчать, що у сфері житлово-комунального господарства, зокрема у водопровідно-каналізаційному господарстві (ВКГ) України, існують значні резерви поліпшення ситуації.

Експертне порівняння розрахункової кількості спожитої води мешканцями будинків різного рівня благоустрою в українських містах та фактичного водоспоживання за показниками приладів обліку (ПО) показує, що розрахункові норми, за якими проводиться нарахування абонентам, що не мають ПО, у багатьох випадках завищені від 30 до 60% [1].

Отже, реальна оплата за послуги централізованого водопостачання і водовідведення для споживачів, у яких відсутні ПО води, може бути зменшена на 30-40% через коригування норм водоспоживання. Поряд з цим, таке коригування знизить на 25-30% надходження підприємств ВКГ від оплати за спожиту воду для типового українського міста з населенням близько 200 тис. осіб [1] і негативно вплине на фінансовий та технічний стан ВКГ через недофінансування поточних ремонтів водопровідних і каналізаційних мереж, обладнання насосних станцій.

За відсутності інших джерел фінансування підприємств ВКГ міст логічним

кроком щодо покращення їх фінансового стану є підняття тарифу при зменшенні норми споживання з метою збереження обсягів фінансових надходжень.

Однак, ця ситуація може негативно вплинути на мотивацію до водозбереження споживачів, які встановили за власний кошт ПО і мають економію в оплаті за спожиту воду. Хоча сьогодні відсоток охоплення абонентів ПО води у містах доволі високий, норми водоспоживання все ще застосовуються для домогосподарств, що не мають ПО.

Як правило, це або соціально вразливі та незабезпечені верстви населення, або споживачі, які мають великі статки, експлуатують великі будинки і витрачають багато води. Фактичне водоспоживання останніх значно вище за встановлені норми і тому їм економічно не вигідно встановлювати ПО.

Скорочення норм споживання води у прагненні привести розрахункові показники водоспоживання до фактичних має здійснюватися у комплексі з іншими організаційно-технічними заходами, економічний ефект від яких компенсуватиме втрату доходу підприємств ВКГ від зменшення надходжень за оплату спожитої води внаслідок зменшення норм споживання.

До таких заходів належать підвищення енергоефективності процесів водопостачання і водовідведення, реконструкція водопровідних та каналізаційних мереж, оптимізація режимів водопостачання і водовідведення, запровадження нових високотехнологічних та екологічних технологій очищення води та стоків та ін.

Поряд з цим, необхідним є запровадження 100% комерційного обліку водоспоживання шляхом встановлення в обов'язковому порядку ПО у споживачів, які їх не мають і отримують субсидії, за рахунок коштів місцевих громад і державного бюджету. Інших споживачів, що не мають ПО, слід зобов'язати встановити їх за власний кошт, щоб і надалі отримувати послуги з централізованого водопостачання.

Список використаних джерел:

1. Звіт за договором № 434-П «Розробка нормативів питного водопостачання міста Суми». – Суми: СумДУ, 2016. – 48 с.